

Metodologie sociální práce

I. HUMANISTICKÉ A EXISTENCIÁLNÍ TEORIE

Orientují se na vnitřní svět člověka, často kladena otázka: „*jaký má život smysl?*“

Úkolem soc. pracovníka je odhalovat u klienta významy situací, které prožívá. Všímat si, zda klient už podobnou situaci prošel a jeho minulé reakce na tyto situace (porovnání zkušenosti). Klienta je nutné brát jako partnera.

1. přístup orientovaný na klienta -
dát klientovi možnost, aby viděl účelnost
a racionalitu svého života (zavedl Rogers
),

2. transakční analýza - člověk je
samostatná, autonomní jednotka, která
má dost síly a odpovědnosti, aby řídila
svůj život (Berne),

*strukturální analýza – děti, dospělí,
rodiče...*

*analýza her – uspokojení potřeb a
hodnocení vlastního života*

analýza scénáře – příčiny životní krize

3.existenciální analýza

- člověk potřebuje naplňovat potřeby; není-li některá oblast naplněna, vznikají těžkosti, psych.poruchy, problémy a to se odráží na zdraví (Frankl).

existenční vakuum

Podle F. je důležité vědomí svobody –
důležité rozlišování:

- **svobodu od něčeho**
  - pomoci zbavit se negativních věcí (p. kouření)
- **svoboda k něčemu**
  - nasměrována na zodpovědnost člověka

II. SOCIÁLNĚ PSYCHOLOGICKÉ A KOMUNIKAČNÍ MODELY

- **teorie rolí**

Linton a Mead = autoři; v rámci života hrajeme určité role;

a) **role připsané** – výsledek skutečností, které neovlivníme (věk, pohlaví...)

b) **role získané** – výsledek naší činnosti, p. vzděláním, postavením + adekv. chování

c) **role vnucené** – následek nepříznivé situace z vnějšku, p. nezaměstnanost

- **etiketizací teorie** – zdůrazňována tendence lidí označkovat ... spojovat s ur. věcmi určité chování člověka

III. SYSTEMATICKÝ PŘÍSTUP

Ve vztahu pracovníka ke klientovy – dvojí postoj:

- ***nabízená spolupráce***
  - cíl (o jaký problém jde...)
  - jednotlivé kroky
  - kritéria (bylo-li cíle dosaženo a proč)
- ***přebírání starostí***

IV. KOGNITIVNĚ-BEHAVIORÁLNÍ TEORIE

- Základní teze behav. teorie
  - projevy chování jsou naučené a souvisí s určitým prostředím.

To co se mi jeví jako nevhodné, se snažím změnit – metodou učení.

V. PŘÍSTUP ORIENTO VANÝ NA ÚKOLY

Sebemenší úspěch člověka motivuje - hybná síla.
Klientovi dáváme určité úkoly (malé kroky) a daří-li se mu, bude spokojený, stoupne mu sebevědomí a má pocit, že problém řeší sám.

1. *interpersonální konflikty*
2. *neuspokojení ze sociálních vztahů*
3. *problémy s formálními organizacemi*
4. *problémy s naplňováním rolí*
5. *problémy v souvislosti se soc. změnami*
6. *emocionální úzkost*

